

דף סה.

עין משפט א.ב.ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פט"ז ה"א
עין בסעיף הקודם

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פט"ז ה"ב

הַמְחֻשֵׁב בְּאַחַת מֵאַרְבַּע הָעֲבוֹדוֹת * אוּ בְכֻלָּם לֹאֲכַל כְּזֵית
מִדָּבָר הָרְאוּי לֶאֱכִילָהּ בַּחוּץ וְכְזֵית לְמִחָר. אוּ כְזֵית לְמִחָר
וְכְזֵית בַּחוּץ. אוּ כְחֻצֵי זֵית בַּחוּץ וְכְחֻצֵי זֵית לְמִחָר. אוּ
כְחֻצֵי זֵית לְמִחָר וְכְחֻצֵי זֵית בַּחוּץ. הֲרִי הֶקְרָבִין פְּסוּל
וְאִינוּ פְּגוּל. וְכֵן אִם עִירַב הַמְחֻשֵׁבָה בְּהֶקְטָרָה הֲרִי זֶה
פְּסוּל וְאִינוּ פְּגוּל:

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ד ה"י

אֵין אֲכִילָהּ פְּחוּתָהּ מְכֻזֵית * . וְלֹא הֶקְטָרָה פְּחוּתָהּ מְכֻזֵית.
לְפִיכָן הַמְחֻשֵׁב לֹאֲכַל מִדָּבָר הָרְאוּי לֶאֱכִילָהּ פְּחוּת

ת. כסף משנה: המחשב באחת מד' עבודות וכו' עד הרי הקרבן פסול ואינו פגול. משנה
בפרקים הנזכרים. ומ"ש וכן אם עירב המחשבה בהקטרה ה"ז פסול ואינו פגול. גם זה
משנה בפרקים הנזכרים לאכול כחצי זית להקטיר כחצי זית כשר שאין אכילה והקטרה
מצטרפין:

א. כסף משנה: אין אכילה פחותה מכזית וכו' עד הזבח כשר. משנה בפרק ג' דזבחים (דף
כ"ט:). ומ"ש חשב לאכול כחצי זית בחוץ ולהקטיר כחצי זית בחוץ וכו' שאין אכילה
והקטרה מצטרפין. שם. ומ"ש ואם הוציאו בלשון אכילה וכו' לשון אכילה אחד הוא. שם בגמ'
(דף ל"א): חשב לאכול או להקטיר כחצי זית וכו'. מתבאר בספ"ב דזבחים (דף ל"א): חשב
לאכול כחצי זית ושתאכל בהמה או חיה כחצי זית וכו'. שם מימרא דר' ינאי: חשב על כזית
שיאכלוהו שנים הרי אלו מצטרפין. שם ע"ב בעיא דאיפשיטא: חשב לאכול כזית ביותר מכדי
אכילת פרס הרי זה מצטרף. שם בעיא דרבא ובעי אביי למפשטה ממתניתין ודחי ליה. ומשמע
לרבינו דדחייה בעלמא היא דפשטא דמתני' כדאמר אביי היא והכי הלכתא. ואפשר שלא
היה בגירסתו דחייה כלל: חשב בשעת זביחה לאכול כחצי זית וכו'. ברייתא בפ"ב דמנחות
(דף י"ד:). ומ"ש וכן אם חשב על כזית בשעת קבלה ועל כזית בשעת הולכה. נ"ל שטעות סופר
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

מְפִזֵּית או שְׁחָשֵׁב לְהִקְטִיר מִדְּבַר הָרְאוּי לְהִקְטָרָה פְּחוֹת מְפִזֵּית בֵּין בְּמַחְשֶׁבֶת זְמַן בֵּין בְּמַחְשֶׁבֶת מְקוֹם. הַזֵּבַח כָּשֵׁר. חָשֵׁב לֶאֱכֹל כֶּחֶצִי זֵית בַּחוּץ וְלִהְיֶה כֶּחֶצִי זֵית בַּחוּץ. או שְׁחָשֵׁב לֶאֱכֹל כֶּחֶצִי זֵית אַחַר זְמַן אֲכִילָה וְלִהְיֶה כֶּחֶצִי זֵית אַחַר זְמַן הִקְטָרָה. הַזֵּבַח כָּשֵׁר שְׂאִין אֲכִילָה וְהִקְטָרָה מְצֻטְרָפִין. וְאִם הוֹצִיאוּ בְּלִשׁוֹן אֲכִילָה וְאָמַר שְׂיֵאֲכַל כֶּחֶצִי זֵית וְתֵאֲכַל הָאֵשׁ חֶצִי זֵית. הֲרִי אֵלוֹ מְצֻטְרָפִין לְשׁוֹן אֲכִילָה אֶחָד הוּא. חָשֵׁב לֶאֱכֹל או לְהִקְטִיר כֶּחֶצִי זֵית וְחִזַּר וְחָשֵׁב עַל חֶצִי זֵית אַחַר בְּאוֹתָהּ הַמַּחְשָׁבָה. הֲרִי אֵלוֹ מְצֻטְרָפִין. חָשֵׁב לֶאֱכֹל כֶּחֶצִי זֵית וְשֵׂתֵאֲכַל בְּהֶמָּה או חִיָּה כֶּחֶצִי זֵית. בֵּין בְּמַחְשֶׁבֶת מְקוֹם בֵּין בְּמַחְשֶׁבֶת זְמַן. הֲרִי אֵלוֹ מְצֻטְרָפִין שְׁשֵׁם אֲכִילָה אֶחָד הוּא. חָשֵׁב עַל כְּפִזֵּית שְׂיֵאֲכֻלוּהוּ שְׁנַיִם הֲרִי אֵלוֹ מְצֻטְרָפִין. חָשֵׁב לֶאֱכֹל כְּפִזֵּית בְּיוֹתֵר מִכְּפִי אֲכִילַת פָּרֶס הֲרִי זֶה מְצֻטְרָף. חָשֵׁב בְּשַׁעַת זְבִיחָה לֶאֱכֹל כֶּחֶצִי זֵית וּבְשַׁעַת זְרִיקָה לֶאֱכֹל כֶּחֶצִי זֵית הֲרִי אֵלוֹ מְצֻטְרָפִין בֵּין בְּמַחְשֶׁבֶת הַמְּקוֹם בֵּין בְּמַחְשֶׁבֶת הַזְּמַן. וְכֵן אִם חָשֵׁב עַל כְּפִזֵּית

יש כאן וצריך להגיה כחצי זית בשעת קבלה וכחצי זית בשעת הולכה והוא שם בגמרא אהאי ברייתא דבסמוך א"ד שחיטה וזריקה דתרוייהו מתירין אין קבלה והולכה לא ואיכא דאמרי הנך דמירחקן וכ"ש הני דמיקרבן ופסק רבינו כלישנא דמחמיר ועוד דבתרא הוא ועוד דבגמ' משמע דלרבנן מצטרפות ארבע עבודות: חשב להקטיר כחצי זית וכו'. ברפ"ב דמנחות (דף י"ג) תנן דלת"ק לבונה נמי מפגלת כמו המנחה עצמה וכן מבואר במתניתין בפ"ק: אחד המחשב לזרוק דם הזבח וכו'. משנה בפ' שני דזבחים (דף כ"ח). ומ"ש כיון שחשב על כדי הזיה מן הדם פסל. פשוט הוא שאם לא חשב על כדי הזיה לא פסל:

בְּשַׁעַת קַבְּלָהּ וְעַל כְּזֵית בְּשַׁעַת הוֹלְכָהּ. שְׂאֲרֵבַע הָעֲבוֹדוֹת
 מְצַטְרָפוֹת וְהָרִי הֵן כְּעֲבוֹדָה אַחַת. חֹשֶׁב לְהִקְטִיר כְּחֻצֵי
 זֵית מִן הַקֶּמֶץ וְכֻחֵי זֵית מִן הַלְּבוֹנָה הָרִי אֵלָיו מְצַטְרָפִין.
 שֶׁהַלְּבוֹנָה עִם הַקֶּמֶץ לְמִנְחָה כְּאִימּוֹרִין לְזֹבַח. לְפִיכֹךְ אִם
 חֹשֶׁב לְהִקְטִיר כְּזֵית מִן הַלְּבוֹנָה חוּץ לְזִמְנוֹ הָרִי זֶה פְּגוּל
 כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. אַחַד הַמְּחֹשֵׁב לְזֹרֵק דָּם הַזֹּבַח כָּלוּ בַּחוּץ
 אוֹ לְמַחֵר אוֹ שֶׁחֹשֶׁב לְזֹרֵק מִקְצַת דָּמוֹ בַּחוּץ אוֹ לְמַחֵר.
 כִּיּוֹן שֶׁחֹשֶׁב עַל כְּדֵי הַזֵּיָה מִן הַדָּם פָּסֹל:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ה"י

נִדְר תוֹדָה אוֹ שְׁלָמִים - וְקָבַע נִדְרוֹ בַּבֶּקֶר וְשָׁכַח בְּמֵי
 קָבַעוּ יָבִיא פֶּר וּפְרָה. וְכֵן אִם נִסְתַּפֵּק לוֹ בַּכֹּבָשִׁים יָבִיא
 אֵיל וְרַחֵל. נִסְתַּפֵּק לוֹ בְּעֵזִים יָבִיא שְׁעִיר וּשְׁעִירָה. שָׁכַח
 בָּאֵי זֶה מִיֵּן קָבַע נִדְרוֹ מִבֵּיא פֶּר וּפְרָה אֵיל וְרַחֵל שְׁעִיר
 וּשְׁעִירָה. הָאוֹמֵר הָרִי עָלַי עוֹלֹת עוֹף מִבֵּיא תוֹר אוֹ בֶּן
 יוֹנָה. פִּרֵּשׁ וְשָׁכַח בָּאֵי זֶה מִיֵּן קָבַע נִדְרוֹ מִבֵּיא תוֹר וּבֶן
 יוֹנָה:

ב. כסף משנה: נדר תודה ושלמים וכו' עד שעיר ושעירה. שם במשנה ואע"פ ששנויה שם
 אליבא דרבי כבר נתבאר דנקטינן כרבנן דאמרי שאינו צריך להביא אלא גדול: האומר
 הרי עלי עולת עוף מביא תור או וכו'. ברפ"ב דכריתות (דף ט') לפי שנאמר בתורים והקריב
 שומע אני האומר הרי עלי עולת העוף לא יפחות משני פרידין ת"ל והקריבו אפילו פרידה
 אחת:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ו הכ"ג

כיצד מולקין. קוצץ ויורד בצפרן * ממול ערף. אם רצה להוליך ולהביא מוליך ומביא. ואם רצה להיות דורס ויורד בצפרן דורס. ואם נעקרו הסימנים אינו חושש. וחותר שדרה ומפרקת בלא רב בשר. שאם חתך רב בשר הרי זו כמתה קדם שיגיע לסימנין. וצריך לחתך שני הסימנים בעולה כשהוא יורד. והמולק בסכין או מן הצדדין אינה מליקה אלא כמי שחנק או נחר. וכל הערף כשר למליקה:

עין משפט ו.ז.ז.ט. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ו הכ"א

ונוטל את הראש ומקיף בית מליקתו למזבח וסופגו במלח וזורקו על גבי האשים. ובא לו לגוף והסיר את המראה והעור שעליה בידו עם הנוצה ואת בני מעים היוצאין עמה ומשליכן לבית הדשן:

ג. כסף משנה: כיצד מולקין קוצץ ויורד בצפורן. פרק קדשי קדשים (דף ס"ה) ובתוספתא דזבחים פ"ז. ומ"ש ואם רצה להוליך ולהביא מוליך ומביא. בפרק קמא דחולין (דף כ') פלוגתא דרב הונא ורבה ופסק כרב הונא דרבי אבין ורבי ירמיה סברי הכי. ומ"ש ואם רצה להיות דורס ויורד בצפורן דורס. שם אמר רב כהנא מצות מליקה קוצץ ויורד וזו היא מצותה וכו' אמר רבי ירמיה כל שכן דמוליך ומביא כשר ומאי זו היא מצותה אף זו היא מצותה: ומ"ש ואם נעקרו הסימנים אינו חושש. שם תני רמי בר יחזקאל אין עיקור סימנים בעוף ופירש רבא בר קיסי דהיינו במליקה ופירש"י דכיון דדרסה וחלדה לא פסלי בה עיקור סימנין נמי לא פסיל בה. ומ"ש וחותר שדרה ומפרקת בלא רוב בשר שאם חתך רוב בשר הרי זה כמתה קודם שיגיע לסימנים. שם. ומ"ש וצריך לחתוך שני הסימנים בעולה כשהוא יורד. שם פלוגתא דתנאי בברייתא ופסק כתנא קמא. ומ"ש והמולק בסכין אינה מליקה. משנה בפרק דם חטאת. ומ"ש או מן הצדדין. משנה פרק קמא דחולין (דף י"ט:). ומ"ש וכל העורף כשר למליקה. גם זה משנה שם:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט י.כ. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ו ה"כ

עולת העוף כיצד היתה נעשית ד. עולה לפכש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית והיה מולק שם את ראשה ממול ערפה ומבדיל. ואם לא הבדיל פסולה. וממזה דם הראש ודם הגוף על קיר המזבח למעלה מן החוט שבאמצע המזבח. ואם מזה דם הראש ולא מזה דם הגוף פסולה. מזה דם הגוף ולא מזה דם הראש פשרה:

דף סה:

עין משפט א. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ו ה"ב

ושסע אתו בכנפיו. בידו בלא סכין ה. ואינו צריך להבדיל שנאמר 'לא יבדיל' ואם הבדיל פשר. וסופגו במלח וזרקו על גבי האשים. לא הסיר את המראה ולא את הנוצה ולא את בני מעים ולא ספגה במלח כל ששנה בה מאחר תמצית הדם פשרה:

ד. כסף משנה: עולת העוף כיצד היתה נעשית וכו' עד כל ששינה בה מאחר תמצית הדם כשירה. משנה בפרק קדשי הקדשים (דף ס"ד:). ומה שכתב למעלה מן החוט שבאמצע המזבח. בפרק קמא דקנינים עולת העוף נעשית למעלה וכו' ואם שינה וכו' פסל:

ה. כסף משנה: ומ'ש ושסע אותו בכנפיו בידו בלא סכין. בפרק קדשי הקדשים (דף ס"ה:). ת"ר ושסע אין ושסע אלא בידו וכן הוא אומר וישסעהו כשסע הגדי:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ז ה"ז

וּמִצּוֹי דָם חֲטָאת הָעוֹף מְעַכֵּב י. וְאֵין לְמִזְבֵּחַ בָּהּ אֶלָּא
דְּמָה וְהַשָּׂאָר נֶאֱכָל לְזִכְרֵי כֹהֲנָה כְּבִשָׁר חֲטָאת הַבְּהֵמָה:

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ז ה"ז

חֲטָאת הָעוֹף כִּיצַד הִיְתָה נֶעֱשִׂית ז. מוֹלֵק אוֹתָהּ בְּקֶרֶן
דְּרוֹמִית מִעֶרְבִית כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ וְיוֹרֵד בְּצַפְרָנוֹ עַד שִׁיחֲתוֹךְ
הַסִּימָנִין אוֹ רֹב אֶחָד מֵהֶן וְאֵינוֹ מְבַדִּיל הָרֹאשׁ מִן הַגּוֹף.
וְאִם הִבְדִּיל פָּסֵל וְלוֹקָה שֶׁנֶּאֱמַר 'וּמֶלֶק אֶת רֹאשׁוֹ מִמוֹל
עַרְפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל'. וּמִזֶּה מְדַמָּה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ לְמִטָּה
מֵאֲמָצְעוֹ. וְשִׁירֵי הַדָּם מִתְמַצֵּים עַל הַיְסוֹד שֶׁנֶּאֱמַר

ו. כסף משנה: ומ"ש ומיצוי חטאת העוף מעכב. משנה שם [בזבחים] מיצה דם הגוף פסולה ובפרק ב' דמעילה (דף ח' ט') איפליגו אמוראי במילתא ולמ"ד אינו מעכב אותבוהו כמה אמוראי ושנינהו שנויי דחיקי ולא סמכינן עלייהו. ומ"ש ואין למזבח בה אלא דמה וכו'. משנה בפ' קדשי הקדשים (דף ס"ד):

ז. כסף משנה: חטאת העוף כיצד היתה נעשית וכו'. בפ' קדשי קדשים במשנה (דף ס"ד):. ומ"ש כמו שביארנו. בפ' [חמישי]. ומ"ש ויורד בצפרנו עד שיחתוך הסימנין או רוב אחד מהם. בפ"ק דחולין (דף כ"א). ומ"ש ואינו מבדיל הראש מן הגוף ואם הבדיל פסל. משנה בפרק קדשי קדשים והוא מבואר בכתוב ולא יבדיל. כתב ספר מצות גדול פי' רש"י ולא יבדיל שאין מולק אלא בסימן אחד. בפרק קדשי הקדשים (דף ס"ה): כיצד מולקין חטאת העוף חותך שדרה ומפרקת בלא רוב בשר עד שמגיע לושט או לקנה חותך סימן אחד או רובו ורוב בשר עמו ובעולה שנים או רוב שנים ורבינו משה פירש לאו זה שלא יבדיל הראש מהגוף ואני מביא ראיה לדבריו שלמד שם סתם מליקה האמורה בעולת העוף ממליקה המפורשת בחטאת העוף מה להלן ממול עורף וכו' אי מה להלן (בחטאת העוף) מולק ואינו מבדיל אף כאן מולק ואינו מבדיל ת"ל ומלק והקטיר מה הקטרה הראש בעצמו והגוף לעצמו אף מליקה הראש לעצמו והגוף לעצמו ומנין שהקטרת הראש לעצמו והגוף לעצמו שהרי שתי פעמים כתיב והקטיר בפרשה אחד לראש ואחד לגוף וכתב ושסע בינתים עכ"ל. ומה שכתב ומזה מדמה על קיר המזבח למטה מאמצעו וכו' עד וזהו קיר התחתון. בפרק קדשי הקדשים (דף ס"ד): וכתב רש"י בריש מנחות (דף ג') הזאה אוחו בגוף העוף ומעלה ומוריד בכח והדם ניתז מעצמו. מיצוי סוחט בין אצבעותיו ונצוק הדם הולך למרחוק:

וְהִנְשֵׂאָר בְּדָם יִמָּצֵה עַל יְסוּד הַמְזֻבָּח מִכָּל שֶׁנִּתְיַנָּה
עַל קִיר שֶׁשְּׂרִירֵין שְׁלוֹ מִתְמַצֵּין אֶל יְסוּד וְזֶהוּ קִיר
הַתְּחִתּוֹן: